

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Groothandelsgebouw KDV

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 26 februari 2019

Samenvatting

De inspectie heeft op 11 december 2018 een onderzoek uitgevoerd naar de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf het Steigertje. De reden voor dit onderzoek is dat de gemeente waarin het kinderdagverblijf is gevestigd, meedoet aan een pilot. In deze pilot Herijken toezicht op voor- en voorschoolse educatie (vve) en kinderopvang onderzoeken we onder andere of de gemeente en de schoolbesturen zicht hebben op de kwaliteit van de locaties en of zij zorgen voor verbetering van de kwaliteit. Met locaties bedoelen we kinderdagverblijven en de groepen 1 en 2 van basisscholen. Daarom hebben we op meerdere locaties in de gemeente Rotterdam een onderzoek uitgevoerd.

Wat gaat goed?

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een prettige sfeer in de groep. Hierdoor voelen de peuters zich op hun gemak en hebben het naar hun zin. De medewerkers stimuleren de ontwikkeling van de peuters door gesprekken met ze te voeren en hen te laten vertellen wat ze doen. Daarbij wordt rekening gehouden met het niveau van de peuters. De peuters mogen om de beurt kiezen waar ze eerst mee willen spelen om daarna te wisselen. Door deze aanpak is er aandacht voor alle onderdelen van de voorschoolse educatie. Ook leren de peuters om met elkaar om te gaan. De medewerkers werken met elkaar samen en zorgen ervoor dat de peuters zich kunnen ontwikkelen.

Wat kan beter?

De peuteropvang heeft een klein aantal doelgroepkinderen, die vaak een ontwikkelingsvoorsprong hebben. Het is daarom goed om deze peuters extra uit te dagen en hogere doelen voor hen te stellen. Een ander punt dat beter kan is gerichte scholing op het gebied van de brede ontwikkeling van doelgroepeuters met een ontwikkelingsvoorsprong.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Kinderopvangorganisatie: Het Steigertje Groothandelsgebouw

LRK-nummer: 147313326

Totaal aantal doelgroepeuters: 10

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op het Steigertje.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groepen, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, zorgcoördinatoren en locatiemanagers. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K Kan beter
 - V Voldoende
 - G Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op kinderdagverblijf het Steigertje.

Conclusie

De kwaliteit van de voorschoolse educatie van kinderdagverblijf het Steigertje is in orde. Alle onderzochte standaarden hebben we als voldoende gewaardeerd. De houder heeft als doel om ieder kind een goede start te laten maken op de basisschool door hun taal- en ontwikkelingsachterstand weg te werken. Tijdens het onderzoek is gebleken dat de pedagogisch medewerkers, de vve-coach en de locatiemanager samenwerken om dit doel te bereiken.

Twee punten die beter kunnen zijn een uitdagender aanbod voor doelgroepeuters met een ontwikkelingsvoorsprong en de scholing van de pedagogisch medewerkers op het gebied van de brede ontwikkeling van deze doelgroepeuters.

Context

Het Steigertje is een stichting met een Raad van Toezicht. De stichting heeft een winststreven van 3% van de omzet, bedoeld voor de continuïteit van de organisatie. Onder de stichting valt een BV Kinderopvang Het Steigertje die de enige aandeelhouder is van de BV. Het kinderdagverblijf verzorgt zowel dag- als peuteropvang en is in het Groothandelsgebouw in Rotterdam gevestigd. Er zijn zes stamgroepen waarvan twee babygroepen, twee peutergroepen en twee verticale groepen. Er zijn in totaal 81 kindplaatsen met 10 doelgroepkinderen.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 12 juli 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden wel/geen tekortkomingen vertoonden.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op het Steigertje.

3.1. Ontwikkelingsproces: Alle standaarden zijn voldoende

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP4 (Extra) ondersteuning		•	
OP6 Samenwerking		•	

Het aanbod van de peuteropvang is gebaseerd op een vve-programma, dat gericht is op de brede ontwikkeling van de peuters. Het gaat hierbij om de taal-, reken-, sociaal-emotionele - en motorische ontwikkeling. De medewerkers hebben de thema's opgenomen in een jaarplan, dat is onderverdeeld in een week- en dagplanning. De groepsruimte is aantrekkelijk ingericht met verschillende hoeken die peuters uitdagen tot spelen.

Hoewel het aanbod als voldoende is gewaardeerd, constateren we dat het beter afgestemd kan worden op de ontwikkelbehoeften van de doelgroepeuters met een voorsprong in hun ontwikkeling ten aanzien van de ontluikende geletterdheid en gecijferdheid. Het is nodig om deze peuters meer uit te dagen, zoals 3+ activiteiten.

De wijze waarop de pedagogisch medewerkers de ontwikkeling van de peuters volgen is in orde. Zij verzamelen vanaf binnenkomst informatie over de ontwikkeling van de peuters. Ouders spelen hierbij een belangrijke rol, omdat ze gevraagd worden input te leveren. Dit wordt aangevuld met de observaties uitgevoerd door de pedagogisch medewerkers en de vve-coach. Het Steigertje gebuikt een gestandaardiseerd observatie-instrument om de brede ontwikkeling van de peuters in kaart te brengen. Nadat de observaties zijn geanalyseerd, bespreken de pedagogisch medewerkers hun bevindingen met de ouders. Vervolgens worden er doelen gesteld, die afgestemd zijn op de ontwikkelingsbehoefte van de peuters. De invulling van de observatielijsten gebeurt op een aantal vastgestelde momenten. Daarnaast zijn er ook dagelijkse observaties om de ontwikkeling van de peuters in beeld te brengen. Elke peuter krijgt een mentor toegewezen. De mentor houdt de

ontwikkeling van een aantal individuele peuters specifiek in de gaten. Eén keer per zes weken bespreken de medewerkers en de vve-coach de ontwikkeling van alle peuters. Het doel is om scherp in beeld te krijgen wat het kind nodig heeft en hoe aan te sluiten op de ontwikkelingsbehoeften van het kind. Een punt dat beter kan, is de uitdaging van peuters die meer aankunnen.

De pedagogisch medewerkers creëren een prettige leeromgeving voor de peuters. Hierdoor voelen de peuters zich op hun gemak en dit stimuleert hen om te spelen en te praten. Zo gebruiken de medewerkers het fruitmoment om de spreek- en luistervaardigheid van de peuters te stimuleren. De pedagogisch medewerkers stellen open vragen over het thema, waardoor de peuters gaan vertellen. Verder hebben we tijdens de groepsobservatie gezien dat de activiteiten evenwichtig zijn in de ruimte. Ook is er een duidelijke structuur met als gevolg dat de peuters weten wat er van hen verwacht wordt. Hierdoor lukt het om de peuters actief te laten deelnemen aan de activiteiten.

Wanneer uit de observaties blijkt dat de ontwikkeling van een peuter achterblijft, bespreken de pedagogisch medewerkers dit met de ouders. De pedagogische medewerker die de rol van mentor vervult stelt een ontwikkelplan op voor de extra ondersteuning. In dit plan staat de aanleiding beschreven, wat de doelstelling is en welke activiteiten er gedaan worden om de ontwikkeling van de peuter te stimuleren. Naast de deskundigheid van het eigen team is het ook mogelijk om het Zorg Advies Team (ZAT) in te schakelen. In het ZAT zitten een orthopedagoog, een verpleegkundige en de voorschool maatschappelijk werker. Vervolgens wordt bekeken hoe de ondersteuning voor het kind verder georganiseerd moet worden.

De peuteropvang werkt samen met ouders en andere instanties ten behoeve van de peuters. Nadat ouders toestemming geven, wisselen alle betrokkenen informatie over doelgroepkinderen uit. De pedagogische medewerkers plannen voor elk doelgroepkind een warme overdracht met de basisschool waar de peuter naar toe gaat. Een enkele school maakt geen gebruik van dit aanbod.

3.2. De resultaten van de voorschoolse educatie zijn in beeld

Resultaten voorschoolse educatie

K

V

G

OR1 Ontwikkelingsresultaten

De pedagogische medewerkers monitoren de ontwikkeling van de peuters op vaste momenten met een observatie instrument. Er

worden zowel op individueel- als op groepsniveau streefdoelen geformuleerd op de domeinen taal, rekenen, sociaal- emotionele en motorische ontwikkeling. De peuterschool monitort of deze doelen behaald worden.

Hoewel de pedagogisch medewerkers de ontwikkelingsresultaten van de peuters in kaart brengen en bespreken met de vve-coach, is het voor de inspectie niet duidelijk of de hoge ambities zijn gerealiseerd.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie: De eigen aspecten zijn zichtbaar

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Het Steigertje heeft educatieve doelen geformuleerd in het pedagogisch beleidsplan en evalueert regelmatig of deze doelen zijn gerealiseerd. De vve-coach en de pedagoog bezoeken de groepen waar de doelgroepkinderen aanwezig zijn. Zij maken hierbij gebruik van een observatielijst. Aan de hand van deze observaties sturen zij het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers bij. Daarnaast is er elke zes weken een groepsbespreking over de ontwikkeling van alle peuters. Voorts is er jaarlijks een evaluatie van het vve-programma op locatie- en groepsniveau en is er een tevredenheidsonderzoek onder de ouders. De bevindingen van de evaluatie en het tevredenheidsonderzoek vormen de basis voor het personeel- en pedagogisch beleid van Het Steigertje.

De kwaliteitscultuur is als voldoende gewaardeerd. We komen tot deze conclusie, omdat alle betrokkenen met elkaar samenwerken. Zij hebben hun taken en verantwoordelijkheden duidelijk belegd en weten van elkaar wie wat doet. De locatiemanager creëert gunstige voorwaarden voor alle medewerkers om zich optimaal in te zetten voor de peuters en hun ouders. Tijdens het onderzoek en de verschillende gesprekken die we gevoerd hebben, is gebleken dat het team aandacht heeft voor een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Een punt waar de locatie zich op kan verbeteren is scholing op het gebied van doelgroepeuters met een ontwikkelingsvoorsprong.

Het Steigertje legt verantwoording af aan de gemeente over de voorschoolse educatie. Wij hebben deze verantwoording ingezien. Verder legt de peuteropvang ook verantwoording af aan de ouders en is constant met hen in gesprek. Zo worden de ouders minimaal één keer per jaar uitgenodigd voor een gesprek over de ontwikkeling van

hun kind. Daarnaast zijn er ook op andere momenten gesprekken met de ouders. Bij de start van elk thema ontvangen ouders informatie over het thema aangevuld met een woordenlijst en liedjes. Hiermee kunnen zij thuis oefenen met hun kind. Na afloop van elk thema is er voor de ouders een inloopmoment, maar dit lukt niet altijd omdat de meeste ouders werken. Een mogelijkheid is om het inloopmoment aan het einde van de dag te organiseren, als de ouders hun kind komen ophalen. De ouders die met de inspectie hebben gesproken zijn tevreden de peuteropvang en de informatie die zij ontvangen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Met veel plezier hebben wij het conceptrapport doorgenomen. Het bezoek van de Onderwijsinspectie was voor ons bijzonder om mee te maken aangezien er nog niet eerder op deze wijze naar het pedagogisch/educatief aanbod op ons kinderdagverblijf is gekeken. Uw bezoek en het gesprek dat wij voerden ter afsluiting, hebben we als zeer prettig ervaren. De constatering die gedaan zijn op het gebied van het aanbod van het VVE programma, zorgen ervoor dat er een grotere bewustwording is ontstaan. Het aanbod van het VVE programma zorgt voor een zekere houvast en stimulans in ontwikkeling voor een grote groep kinderen die gebruik maakt van ons kinderdagverblijf. Daarnaast sluiten wij ons aan bij de opmerkingen die gedaan zijn betreffende het uitbreiden van het aanbod voor kinderen die, wegens een behoefte aan uitdagendere activiteiten, een andere stimulans behoeven. Deze opmerkingen zijn meegenomen in het intern overleg van Het Steigertje en hierop wordt actie uitgezet door de Pedagoog en Pedagogisch coaches.

Naast het werken met het VVE programma vinden er regelmatig activiteiten plaats die aansluiten bij de ontwikkelingsbehoeften van de kinderen op onze locatie. De kinderen worden minimaal jaarlijks geobserveerd en de uitkomsten van deze (en dagelijkse) observaties worden meegenomen in het bepalen van het aanbod.

We willen de Onderwijsinspectie danken voor een zeer prettig bezoek en bijbehorend rapport. Graag laten wij in de toekomst zien op welke wijze er wordt gewerkt aan de punten die genoemd zijn waardoor ons aanbod nog meer aansluit bij de behoefte van kinderen op onze locatie.